

Svetovno gibanje festivalov učenja

Mednarodni teden učečih se odraslih tokrat v Manchesteru

(Besedilo bo objavljeno v Noviškah oktober 2007)

V *Hamburški deklaraciji o prihodnosti izobraževanja odraslih* ter v *Akcijskem načrtu* za izobraževanje odraslih (oboje zaključna dokumenta znamenite konference *Confintea V*, 1997) je zapisano priporočilo državam članicam Združenih narodov, naj organizirajo Teden učečih se odraslih in naj ta postane mednarodna prireditelja. Novembra 1999 je resolucija generalne konference Unesca vpeljala pojem in prireditelja *Mednarodni teden učečih se odraslih*¹ in ga povezala z *Mednarodnim dnem pismenosti* (8. september). Prva izpeljava Mednarodnega tedna je potekala ob odprtju svetovne razstave *Expo 2000* v Hannovru, zatem pa so bili organizirani podobni dogodki z namenom, da se povečata prepoznavnost in veljavnost tega svetovnega gibanja:

- Bruselj, Belgija (2001): srečanje evropskih nacionalnih koordinatorjev in evalvacija evropskih festivalov učenja;
- São Paulo, Brazilija (2002): srečanje nacionalnih koordinatorjev festivalov učenja iz različnih regij kot sestavni del Tretjega brazilskega tedna pismenosti;
- Bangkok, Tajska (2003): IALW v povezavi s konferenco *Confintea V Midterm Review*;
- Cape Town, Južna Afrika (2004): IALW v povezavi z južnoafriškim festivalom učenja in konferenco *Izobraževanje odraslih in pismenost za demokracijo in državljanstvo*;
- Oslo, Norveška (2005): IALW v povezavi z norveškim festivalom učenja in konferenco *Izobraževanje za vse v dobi naraščajoče mobilnosti: implikacije za izobraževanje odraslih*.

Letošnji Mednarodni teden učečih se odraslih je od 20. do 23. septembra 2007 gostilo mesto Manchester v Veliki Britaniji. Organizirala sta ga NIACE², Velika Britanija, in Unescov inštitut za vseživljenjsko učenje (UIL), Hamburg, Nemčija. Posebnost tega dogodka je bila številčna udeležba predstavnikov učečih se odraslih, ki so poleg nacionalnih koordinatorjev festivalov učenja iz več kot 20 držav po svetu ter predstavnikov stroke in politike tvorili skoraj 110-glavo pisano množico udeležencev. Slovenijo sva zastopala Boris Bregant, dobitnik priznanja ACS za izjemne učne uspehe pri učenju odraslih (2005) ter bivši župan Občine Jesenice in avtorica tega članka.

Konferenco, ki je nosila naslov *Reviewing a global advocacy network on the way towards Confintea VI*, sta odprla direktorja obeh gostiteljskih ustanov, Alan Tuckett in Adama Ouane, sledil pa je slavnostni nagovor britanskega ministra za vseživljenjsko učenje, nadaljevalno in višje izobraževanje, Billa Rammella. V imenu učečih se je udeležence nagovorila še Sue Nielsen, direktorica kanadskega združenja učečih se odraslih.

Osrednjo temo konference je predstavila Bettina Bochynek iz UIL, koordinatorica mednarodnega gibanja festivalov učenja. Predstavila je razvoj gibanja in izpostavila njegovo zagovorniško vlogo, le-to pa umestila v priprave za *Šesto mednarodno Unescovo konferenco o izobraževanju odraslih (Confintea VI)*. Temo sta dodatno osvetlila Greg Pert, nacionalni koordinator Tedna učečih se odraslih³ v Avstraliji, in John Gates, predstavnik britanske mreže učečih se odraslih.

Najpomembnejši prispevki drugega dne so bili govori Enverja Surtyja, namestnika ministra za izobraževanje iz Južne Afrike o izobraževanju odraslih kot gonilni sili za razvoj in politične premike, Monike Kepe iz Evropske komisije o Lizbonski strategiji, programu *Izobraževanje in usposabljanje 2010* ter *Akcijskem načrtu za učenje odraslih*, ter Edicia de la Torre s Filipinov o izobraževanju odraslih in njegovem pomenu za gibanje 'Izobraževanje za vse' (Dakar 2000). Ta del konference je zaključil John Denham, britanski državni sekretar za inovacije, visoko šolstvo in kompetence, ki je prek videa spregovoril o večjem vključevanju učečih se v oblikovanje politike izobraževanja odraslih.

V drugem plenarnem delu tega dne so referenti z različnih kontinentov predstavili bistvene značilnosti njihovih festivalov učenja; spregovorili so Nani Zulminarni (Indonezija; Azija/Pacifik), Nouhoum Diakite (Mali; Afrika),

¹ International Adult Learners' Week (IALW)

² National Institute for Adult Continuing Education

³ Adult Learners' Week (ALW)

Vilma McClennan (Jamajka; Latinska Amerika/Karibi) ter Mercedes Garcia Martinez (Španija, Evropa). Predstavitve je zaokrožil prodorni promocijski video-posnetek o Tednu učečih se odraslih, ki so ga pripravili koordinatorji festivala iz NIACE, Wales.

Sledilo je delo v skupinah, ki je bilo sprva namenjeno pogledu nazaj, t.j. primerjavi festivalov učenja in opredelitvi pridobljenih izkušenj ter primerov dobre prakse. Štiri delovne skupine so sestavljali koordinatorji festivalov kot tudi predstavniki učečih se; avtorica tega članka sem moderirala eno od teh skupin. V nadaljevanju sta se omenjeni dve struji udeležencev ločili – nacionalni koordinatorji so se posvetili opredelitvi perspektiv gibanja festivalov učenja v prihodnje ter njegovega pomena za konferenco *Confintea VI*. Učeči se odrasli pa so v svoji delovni skupini začeli snovati listino o vlogi učečih se, ki naj bi bila izhodišče za razprave na *Confintea VI*.

Kljub začetnemu razhajanju – uglasiti s(m)o se morali zagovorniki bolj globalnega, političnega vidika s poudarkom na potrebi po zagotavljanju pogojev za pridobitev temeljnih kompetenc za ca 800 mio ljudi na svetu ter zagovorniki bolj operativnega vidika gibanja festivalov učenja kot gonilnih sil za uveljavljanje izobraževanja odraslih oziroma vseživljenjskega učenja – smo udeleženci oblikovali skupna stališča. Ta zadevajo:

- izrazito poudarjeno vlogo učečih se, ki naj se združujejo v mreže na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni ter s svojimi pogledi vplivajo na oblikovanje politike, stroke in prakse izobraževanja odraslih pa tudi na načrtovanje festivalov učenja;
- pridobivanje ustrezne denarne in drugih oblik podpore s strani politike na vseh ravneh;
- vlogo medijev kot podaljšane roke stroke in politike izobraževanja odraslih oziroma vseživljenjskega učenja;
- povezovanje gibanja festivalov učenja z drugimi političnimi agendami (*Izobraževanje za vse, Razvojni cilji novega tisočletja, Mednarodni dan pismenosti* ipd.)
- vzpostavljanje partnerstev in strategij ter drugo.

Konferenco je zaključil predstavnik urugvajskega ministrstva za izobraževanje in kulturo, Jorge Camors, ki je za december 2007 napovedal izpeljavo njihovega prvega festivala učenja.

Konferenčni del je podprla razstava promocijskih festivalskih gradiv iz vsega sveta, ves čas trajanja konference pa bilo je obilo priložnosti za tkanje ali poglobljanje osebnih stikov ter za izmenjavo učinkovitih zamisli in pristopov, ki jih bomo lahko s pridom uporabili v naših festivalih učenja. Organizatorji so tudi obljubili, da bodo gradiva s konference kot tudi poročilo s podrobnejšimi zaključki delovnih skupin v roku meseca ali dveh na voljo na spletni strani mednarodnega gibanja festivalov učenja: <http://www.unesco.org/education/uie/InternationalALW>.

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS